

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan buitengebied gemeente Loon op Zand

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

30 augustus 2011 / rapportnummer 2551-30

1. Oordeel over het MER

De gemeente Loon op Zand stelt een nieuw bestemmingsplan voor haar buitengebied op. Omdat het bestemmingsplan kaderstellend is voor uitbreiding en/of nieuwvestiging van intensieve veehouderij en mogelijke effecten optreden voor Natura 2000-gebieden is ten behoeve van de besluitvorming over het plan een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De Commissie voor de milieueffectrapportage¹ (verder: 'de Commissie') signaleert bij toetsing aan de wettelijke inhoudseisen een (aantal) tekortkoming(en), die zij essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming. De Commissie adviseert een **aanvulling op het MER** op te stellen voordat het besluit wordt genomen. De tekortkomingen betreffen:

- onduidelijkheid over de gebruikte gegevens, o.a. met betrekking tot aantallen dieren.
- onvolledigheden in de Passende beoordeling.

Het MER maakt op een heldere wijze de verschillen tussen de drie onderzochte alternatieven inzichtelijk waarbij met name de 'verschilkaarten' met toename en afname van stikstofdepositie een duidelijk beeld geven.

In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht. In hoofdstuk 3 worden aanbevelingen gedaan voor het vervolgtraject.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Gebruikte gegevens

In het MER is als referentiesituatie de huidige situatie genomen volgens het vergunningenbestand zoals geregistreerd in de provinciale database (WEB-BVB). Voor de Natuurbeschermingswet 1998, het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden, is toetsing aan de feitelijke situatie nodig. De provinciale informatie is daartoe gecorrigeerd naar de feitelijke situatie op basis van de gebiedskennis van de gemeente, zodat het feitelijk gebruik zo goed mogelijk wordt benaderd. In het MER wordt als resultaat van deze correctie echter alleen het aantal veehouderijbedrijven gepresenteerd en niet het feitelijk aantal gehouden dieren. Er ontbreekt een onderbouwing, bijvoorbeeld op basis van actuele CBS-diertellinggegevens, waarmee de ingeschatte feitelijke situatie kan worden gestaafd. Een accurate benadering van de uitgangssituatie is cruciaal om de effecten van de alternatieven juist te kunnen beoordelen. Door het ontbreken van deze 'input'gegevens is onvoldoende navolgbaar waarop de effecten zijn gebaseerd die gepresenteerd worden in hoofdstuk 6.

---

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER het feitelijk aantal dieren met beschikbare actuele dierplaats- en diertellinggegevens te onderbouwen. Indien dit leidt tot een aanpassing van de referentiesituatie moet mogelijk ook de effectbeschrijving en beoordeling van de alternatieven worden aangepast.

2.2 Passende beoordeling

In en nabij het plangebied liggen twee Natura 2000-gebieden: Loonse en Drunensche Duinen & Leemkuilen en de Langstraat. In deze gebieden bevinden zich habitattypen die gevoelig zijn voor verzurende en vermestende depositie. Als niet kan worden uitgesloten dat de activiteiten die het bestemmingsplan mogelijk maakt leiden tot significant negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen dient een Passende beoordeling te worden opgesteld.²

Volgens het MER leidt Scenario 1 (maximale groei) tot een toename van de stikstofdepositie op een deel van het voor stikstof zeer gevoelige habitatype H2330 (Zandverstuivingen) in Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen. De stikstofdepositie neemt toe op 41 ha en af op 212 ha, bij een totale oppervlakte van dit habitatype van 253 ha (p. 68 MER). Het habitatype heeft een landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding. In het gebied geldt een verbeterdoelstelling voor zowel oppervlakte als kwaliteit van dit habitatype.

In het MER wordt gesteld dat het areaal (volgens het concept-beheerplan) wordt vergroot door de kap van bos, dat het optreden van significant negatieve gevolgen hierdoor kan worden uitgesloten en dat daarmee een Passende beoordeling niet nodig is.

De Commissie acht deze conclusie op grond van de in het MER opgenomen informatie niet op voorhand te trekken. In het MER ontbreekt informatie over de actuele kwaliteit van dit habitatype (mede aan de hand van Typische soorten)³. Daardoor is op voorhand niet duidelijk of de toename van zandverstuivingen in het noordwesten opweegt tegen de verslechtering die in het zuiden kan optreden. Dit zuidelijke gebied kan zich juist in (relatief) goede kwaliteit bevinden en daardoor cruciaal zijn voor het realiseren van de verbeterdoelstelling. Op dit moment kan niet met voldoende zekerheid worden aangegeven hoe succesvol de in het MER genoemde maatregelen zijn om zandverstuivingen uit te breiden en op het vereiste kwaliteitsniveau te brengen. Ook in het MER is niet aangegeven welke risico's/ succesratio de genoemde maatregelen hebben.

Voor een complete Passende beoordeling ontbreekt, naast informatie over de actuele kwaliteit van dit habitatype, ook de cumulatie van gevolgen van andere plannen of projecten op de Natura 2000-gebieden. In dit licht is specifiek van belang de verbreding van de N261.⁴

² Dat is ook het geval als de in het bestemmingsplan beschreven activiteiten afzonderlijk niet, maar in combinatie (cumulatie) met andere activiteiten wel kunnen leiden tot significante effecten. Mitigerende maatregelen kunnen, indien die nodig zijn om significante effecten uit te sluiten, alleen in de passende beoordeling worden onderzocht.

³ Op grond van de Leidraad bepaling significantie van het regiebureau Natura 2000 dienen Typische Soorten mede gebruikt te worden op de kwaliteit van het habitatype te bepalen.

⁴ In de Passende beoordeling Ombouw N261 (p. 37) wordt uitgegaan van een toename van 2.4 mol/ha/jaar in relatie tot peildatum 2004. Zie ook het advies van de Commissie: N261 Tilburg Waalwijk, Toetsingsadvies over de derde aanvulling het milieueffectrapport, 17 maart 2011, rapportnummer 1205-188.

De Commissie adviseert vóór besluitvorming de natuurinformatie in het MER aan te vullen tot een Passende beoordeling. Hierbij kunnen de volgende stappen worden doorlopen:

1) Het betrekken van cumulatie bij de effectbeoordeling waaronder in ieder geval de ombouw N261;

2) Het onderzoeken wat extra depositie in een deel van habitatype H2330 kan betekenen voor de verbeterdoelopgave in kwaliteit van dit habitatype;

3) Het betrekken van brongerichte maatregelen bij de toetsing indien niet kan worden uitgesloten dat het voorkeursalternatief het realiseren van de verbeteropgave kan belemmeren.

Bij de toetsing kan worden uitgegaan van de redelijkerwijs beschikbare informatie waaronder (bij stap 2) de verspreiding van Typische Soorten van habitatype H2330.

3. Overige opmerkingen en aanbevelingen

3.1 Landschap en cultuurhistorie

In het MER wordt aangegeven (onder meer op p. 88–89) dat "eventuele uitbreidingen naar verwachting niet of nauwelijks landschappelijke effecten kennen, onder meer vanwege de verplichting tot landschappelijke inpassing". Er wordt echter noch in het MER, noch in het bestemmingsplan aangegeven wat een 'goede landschappelijke inpassing' betekent. Ook is de veronderstelling dat er weinig landschappelijke effecten zijn moeilijk te rijmen met het feit dat op p. 91 wordt gesteld dat door een toename van 35% bebouwd oppervlak de leesbaarheid en herkenbaarheid van het oorspronkelijke cultuurlandschap nog minder wordt en kleine landschapselementen, alsmede grote historisch-geografische eenheden, in de knel kunnen komen.

Bovendien lijken de in effectbepaling op landschap en cultuurhistorie alleen de uitbreidingen van de bouwvlakken voor bebouwing te zijn gezien. Het plan maakt ook de uitbreidingen van bouwvlakken ten behoeve van permanente teeltondersteunende voorzieningen (1,5 hectare extra uitbreiding), glastuinbouw (tot een maximum van 4 hectare) en sleufsilos en kuilvoerplaten mogelijk. Het effect hiervan lijkt niet te zijn bepaald en meegewogen.

De effecten op landschap en cultuurhistorie lijken in het MER dan ook te 'licht' zijn weergegeven. Naar het oordeel van de Commissie zullen correcties in de effectscores echter niet tot wezenlijk andere afwegingen met aanzienlijk grotere of kleinere milieueffecten leiden. Daarom acht zij deze informatie niet essentieel voor besluitvorming.

De Commissie adviseert bij verdere uitwerking van het bestemmingsplan aandacht te besteden aan de mogelijke cultuurhistorische en landschappelijke effecten.

3.2 Brabantse Verordening Stikstof en Natura2000

Het valt de Commissie op dat in de opsomming van beleidskader de Brabantse Verordening Stikstof en Natura 2000 ontbreekt. Deze verordening legt onder andere hogere emissiereductie-eisen op bij nieuw- of verbouw van stallen dan de landelijke regelgeving (Besluit huisvesting). Het worst-case scenario (volledig gevulde bouwblokken zonder dat aan de emissiereductie-eisen van de genoemde verordening is voldaan) is dan geen reëel scenario meer. De gevolgen van deze verdergaande emissiereductie-eisen zijn overigens wel in het MER in beeld gebracht in de alternatieven (waar van gemiddelde dierplaatsemissies volgens BBT+ niveau is uitgegaan).

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders Loon op Zand

Bevoegd gezag: gemeenteraad Loon op Zand

Besluit: vaststellen van een bestemmingsplan buitengebied

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER: 8 juni 2011

ter inzage legging MER: 9 juni 2011 tot en met 20 juli 2011

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 8 juni 2011

toetsingsadvies uitgebracht: 30 augustus 2011

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

dr. ir. G. Blom (voorzitter)

ir. S. Bokma

drs. G. Gabry

drs. G. Korf (werkgroepsecretaris)

ing. R.L. Vogel

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer en de eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Omdat de Commissie niet is geraadpleegd bij de voorbereiding op het MER heeft ze een locatiebezoek afgelegd om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Milieueffectrapport bij het bestemmingsplan buitengebied, Tauw B.V., 17 mei 2011;
- Ontwerpbestemmingsplan "Buitengebied 2011" gemeente Loon op Zand, Croonen Adviseurs en gemeente Loon op Zand, juni 2011;

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Bestemmingsplan buitengebied gemeente Loon op Zand

De gemeente Loon op Zand stelt een nieuw bestemmingsplan voor haar buitengebied op. Het bestemmingsplan is kaderstellend voor uitbreiding en/of nieuwvestiging van intensieve veehouderij en kan daarom effecten hebben voor Natura 2000-gebieden. Daarom is ten behoeve van de besluitvorming over het plan een milieueffectrapport (MER) opgesteld.

ISBN: 978-90-421-3325-9

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

